

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра психології та суспільствознавчих дисциплін

імені академіка о. Івана Луцького

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи
Ярослав ШТАНЬКО

«24» 01 2025 р.

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ПСИХОЛОГА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність:	053 психологія
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	Психологія
Освітній рівень:	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	Обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	Українська

Івано-Франківськ
2025

РОЗРОБНИК:

Кандидат психологічних наук

Вероніка ШКРАБ'ЮК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри
психології та суспільствознавчих дисциплін
імені академіка о. Івана Луцького,
протокол № 6 від 24.01.25

В.о. завідувача кафедри

Олена ХАЛІК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Олег ЗАПУХЛЯК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 6 від 24.01.25

e-mail	veronika.shkrabiuk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра ПСД ім.о. Івана Луцького
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua ¹
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

Курс «Професійна етика психолога» спрямований на формування етичної компетентності майбутніх фахівців у галузі психології. У рамках навчання студенти ознайомлюються з основними принципами етики психологічної діяльності, кодексом професійної етики, питаннями конфіденційності, професійної відповідальності та етичної взаємодії з клієнтами, колегами та суспільством. Особлива увага приділяється аналізу етичних дилем, які можуть виникати у практичній діяльності, а також розвитку навичок прийняття зважених рішень у складних ситуаціях. Курс включає теоретичний матеріал, практичні кейси та обговорення реальних прикладів, що допоможуть здобувачам глибше зрозуміти значення етики у професії психолога та сформувати високий рівень професійної відповідальності.

Мета дисципліни: сформувати у студентів етичну свідомість, професійну відповідальність та здатність застосовувати етичні принципи й норми у психологічній практиці.

Завдання дисципліни:

- Ознайомити студентів з етичними принципами та професійним кодексом психолога.
- Розвинути навички аналізу й розв'язання етичних дилем.
- Сприяти усвідомленню важливості конфіденційності, толерантності та поваги до клієнта.
- Виробити вміння приймати зважені рішення у складних професійних ситуаціях.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**: основні етичні принципи та норми професійної діяльності психолога; засади конфіденційності та професійної відповідальності; типові етичні дилеми, що виникають у психологічній практиці.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**: застосовувати етичні норми та принципи в професійній діяльності; аналізувати та вирішувати етичні дилеми, що виникають у психологічній практиці; ефективно взаємодіяти з клієнтами, колегами та іншими сторонами на засадах поваги, толерантності та гуманізму; розпізнавати порушення етичних норм і протидіяти їм у професійній діяльності.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП Психологія).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
------------------------------	---

<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов.</p>	<p>ПРН4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p>
<p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>	<p>ПРН6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.</p>
<p>ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p>	<p>ПРН7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.</p>
<p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>	<p>ПРН8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.</p>
<p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.</p>	<p>ПРН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних засад і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.</p>
<p>ЗК9. Здатність працювати в команді.</p>	<p>ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.</p>
<p>СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p>	<p>ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p>
<p>СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.</p>	<p>ПРН14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань у тому числі демонструвати лідерські якості.</p>

СК8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).	ПРН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно по запити.	ПРН17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.	ПРН18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначити зміст запиту до супервізії.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	2		
Семестр	4		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	14 год.	2 год.
	семінари, практичні	28 год.	6 год.
Самостійна робота		48 год.	82 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Вступ до спеціальності, Основи психології	Організація та методика проведення психологічного дослідження

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Змістовий модуль I. *Етичні основи професійної діяльності психолога*

Тема 1. Особливості професійної етики (2 год.)

Професійна етика та професійний етикет. Зміст прикладної етики як однієї з найновіших течій етичної науки. Умови виникнення й призначення професійної етики, її основні функції і завдання. Види професійної етики.

Перелік основних питань на самостійне вивчення. Суть «відкритих моральних проблем» як найкращої демонстрації рівня розвитку прикладної етики. Основні засади професійної етики психології, як обов'язкової складової загальної підготовки майбутнього фахівця (1,2,3,9).

Тема 2. Професійні та особистісно-моральні якості психолога (2 год.)

Особистість фахівця в контексті професійної етики. Базові складові моральної свідомості фахівця. Вимоги до професійних якостей практикуючого психолога. Професійна відповідальність і професійна компетентність. Вимоги до особистісно-моральних якостей і ціннісних орієнтацій фахівця. Роль особистості психолога при наданні допомоги (1,2,3,9).

Тема 3. Морально-етичний вимір культури спілкування у роботі практичного психолога (2 год.)

Морально-етичні виміри роботи з клієнтом. Професійний етикет та культура спілкування в процесі роботи з клієнтом. Відкритість-замкненість, монологічність-діалогічність у роботі практичного психолога. Конфлікти та асертивна поведінка у професійній діяльності психолога. Етичні проблеми, які найчастіше виникають в процесі неконтрольованої взаємодії фахівця з клієнтом. Морально-психологічні проблеми недотримання професійних етичних вимог.

Перелік основних питань на самостійне вивчення. Специфіка відносин «психолог-клієнт». Формування професійної честі та гідності, іміджу фахівця (1,2,6,9,10).

Тема 4. Професійні ризики та помилки у професійній діяльності психолога (2 год.)

Цілісність особистості, професійна деформація і вигорання в роботі психолога. Особисті переконання психолога та їх вплив на професійну діяльність. Етичні труднощі та помилки психологів. Етичні проблеми типу «психолог-клієнт», «психолог-колеги», «психолог-адміністрація/адміністратори».

Перелік основних питань на самостійне вивчення. Проблема професійної деструкції у розвитку психолога (1,2,6,9,10).

Змістовий модуль II. Етичні основи професійної діяльності психолога

Тема 5. Етичний кодекс психолога (2 год.)

Характеристика розділів етичного кодексу психолога. Етичний кодекс психолога-діагноста. Порівняння професійних кодексів психолога різних країн та асоціацій.

Перелік основних питань на самостійне вивчення. Роль професійних асоціацій у вирішенні проблем, пов'язаних з професійною етикою психолога (1,2, 3,9,10).

Тема 6. Етичні проблеми в процесі надання психологічної допомоги (2 год.)

Етичні принципи роботи дитячого психолога. Організація взаємодії психолога з дитиною та його батьками. Етичні проблеми психолога при розв'язанні внутрішньо-сімейних конфліктів. Етична позиція психолога при роботі із «складними» підлітками. Авторитет психолога як етична проблема.

Перелік основних питань на самостійне вивчення. Специфічні етичні вимоги у роботі з різними категоріями клієнтів. Визначення та зміст неетичної професійної поведінки (1,2, 3,9,10).

Тема 7. Етичні принципи застосування медіації (2 год.)

Поняття медіації та її особливості. Потенціал використання медіації у роботі психолога, психотерапевта. Етичні засади ведення процесу медіації професійним психологом.

Перелік основних питань на самостійне вивчення. Роль конфіденційності та добровільності участі сторін у медіації (1,2, 3,9,10).

Зміст практичних занять

Змістовий модуль I. Етичні основи професійної діяльності психолога

Тема 1. Особливості професійної етики (4 год.)

Професійна етика та професійний етикет. Духовний і практичний аспекти професійної етики. Зміст прикладної етики як однієї з найновіших течій етичної науки. Умови виникнення й призначення професійної етики, її основні функції і завдання. Види професійної етики. Основні напрями етичних досліджень. Найбільш поширені чинники виникнення складних етичних дилем.

Завдання для самостійної роботи. Сформулюйте соціальні функції, які виконують морально-професійні кодекси. Проаналізуйте класифікацію професійної етики. Дайте пояснення, на що спрямовані всі види професійної етики (1,2,3,9).

Тема 2. Професійні та особистісно-моральні якості психолога (4 год.)

Особистість фахівця в контексті професійної етики. Базові складові моральної свідомості фахівця. Вимоги до професійних якостей практикуючого психолога. Професійна відповідальність і професійна компетентність. Вимоги до особистісно-моральних якостей і ціннісних орієнтацій фахівця. Роль особистості психолога при наданні допомоги (1,2,3,9).

Тема 3. Морально-етичний вимір культури спілкування у роботі практичного психолога (4 год.)

Морально-етичні виміри роботи з клієнтом. Професійний етикет та культура спілкування в процесі роботи з клієнтом. Відкритість-замкненість, монологічність-діалогічність у роботі практичного психолога. Конфлікти та асертивна поведінка у професійній діяльності психолога. Етичні проблеми, які найчастіше виникають в процесі неконтрольованої взаємодії фахівця з клієнтом. Морально-психологічні проблеми недотримання професійних етичних вимог.

Завдання для самостійної роботи. *Чи впливає культура спілкування на результати діяльності практичного психолога? Дайте характеристику бар'єрам спілкування у процесі взаємодії типу «психолог-клієнт», «психолог-досліджуваний». Окресліть шляхи їх подолання (1,2, 6,9,10).*

Тема 4. Професійні ризики та помилки у професійній діяльності психолога (4 год.)

Цілісність особистості, професійна деформація і вигорання в роботі психолога. Особисті переконання психолога та їх вплив на професійну діяльність. Етичні труднощі та помилки психологів. Етичні проблеми типу «психолог-клієнт», «психолог-колеги», «психолог-адміністрація/адміністратори». Етичні проблеми у науково-дослідницькій діяльності психолога.

Завдання для самостійної роботи. *Охарактеризуйте «синдром емоційного згорання». Окресліть причини виникнення, шляхи запобігання та подолання цього явища. Чи пов'язане воно з етичними нормами та стандартами? Проаналізуйте «Кризи розчарування» і основні етапи розвитку психолога-професіонала. Основні заходи та методи убезпечення від травматизації та вигорання психологів. Етичні труднощі та помилки психологів-початківців (1,2, 6,9,10).*

Змістовий модуль II. Етичні основи професійної діяльності психолога

Тема 5. Етичний кодекс психолога (4 год.)

Характеристика розділів етичного кодексу психолога. Етичний кодекс психолога-діагноста. Порівняння професійних кодексів психолога різних країн та асоціацій.

Завдання для самостійної роботи. Роль професійних асоціацій у вирішенні проблем, пов'язаних з професійною етикою психолога. Розкрийте специфічні етичні норми професійної діяльності психологів країн Європи. Порівняйте розділи етичних кодексів психолога “Відповідальність”. Порівняйте розділи етичних кодексів психолога “Компетентність”. Порівняйте розділи етичних кодексів психолога “Захист інтересів клієнтів” (1,2, 3,9,10)..

Тема 6. Етичні проблеми в процесі надання психологічної допомоги (4 год.)

Етичні принципи роботи дитячого психолога. Організація взаємодії психолога з дитиною та його батьками. Етичні проблеми психолога при розв'язанні внутрішньо-сімейних конфліктів. Етична позиція психолога при роботі із «складними» підлітками. Авторитет психолога як етична проблема.

Завдання для самостійної роботи: Поясніть специфіку роботи психолога з різними віковими категоріями клієнтів. Визначення та зміст неетичної професійної поведінки. Системність у вирішенні виявлених психологом проблем. Врахування особистісного досвіду клієнта (1,2, 3,9,10).

Тема 7. Етичні принципи застосування медіації (4 год.)

Поняття медіації та її особливості. Потенціал використання медіації у роботі психолога, психотерапевта. Етичні засади ведення процесу медіації професійним психологом.

Завдання для самостійної роботи: Знайдіть або створіть 2-3 приклади етичних дилем у процесі медіації. Опишіть ситуацію, визначте, які принципи були порушені, та запропонуйте можливі шляхи вирішення цих дилем. Розробіть перелік основних правил, які допоможуть медіатору забезпечити дотримання конфіденційності у процесі медіації. Опишіть, як ці правила можуть застосовуватися в різних ситуаціях (1,2, 3,9,10).

Зміст самостійної роботи здобувачів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	48	82

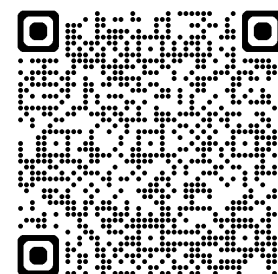
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	20	6
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	20	2
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	2	36
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	6	38

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання.

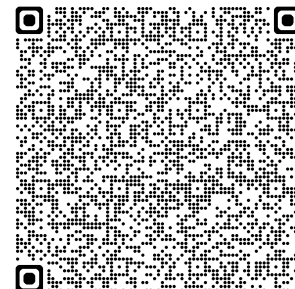
1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

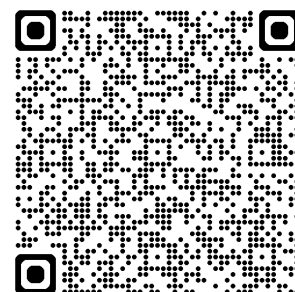
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

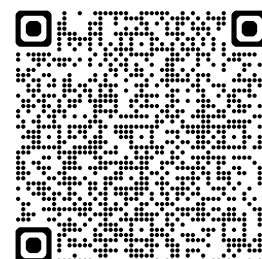
3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

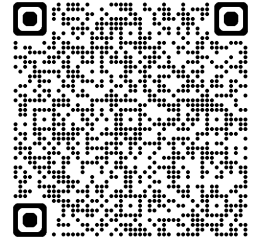
“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та

провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).¹ “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

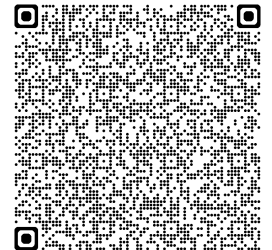
6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

№	Перелік сертифікованих (безкоштовних) онлайн-курсів	Перелік тем, які можуть бути перезараховані (за умови наявності сертифіката на ім'я та прізвище студента/студентки)
1.	Онлайн-курс «Перша психологічна допомога» https://prometheus.org.ua/prometheus-free/first-psychological-aid/	Тема «Етичні проблеми в процесі надання психологічної допомоги»

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
ПРН4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	бесіда бесіда-діалог аналітичний	усний контроль
ПРН6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.	бесіда; бесіда-діалог; аналітичний;	усний контроль письмовий контроль, самооцінювання
ПРН7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.	аналітичний, порівняльний	усний контроль
ПРН8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.	практичні	поточний контроль
ПРН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних засад і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.	репродуктивний; проблемно-пошуковий	поточний контроль
ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	мультимедійні методи, порівняльний; аналітичний,	самооцінювання

ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	Репродуктивний, проблемно-пошуковий	поточний контроль
ПРН14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань у тому числі демонструвати лідерські якості.	репродуктивний; проблемно-пошуковий	поточний контроль
ПРН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.	бесіда-діалог; аналітичний; проблемно-пошуковий індуктивний	поточний контроль самооцінювання
ПРН17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	кейс-метод	письмовий контроль
ПРН18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначити зміст запиту до супервізії.	аналітичний дискусія	поточний контроль

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

<i>Вид</i>	<i>Зміст</i>	<i>% від загальної оцінки</i>	<i>Бал</i>	
			<i>min</i>	<i>max</i>

Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	Екзамен	40	25	40
Всього:		100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали - “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
-------------------------------	---------------------	------------

Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на заліки/екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. «Вступ до спеціальності у презентаціях і схемах»: методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти рівня «бакалавр» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія» ОП «Клінічна психологія» / Авт-уклад. Т. В. Палько. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2024. 59 с.
2. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Професійна етика психолога : навч.-практ. посіб. Київ: ФОП Гуляєва В.М., 2019. 204 с.
3. Етичний кодекс психолога. URL: <https://druzhba.osv.org.ua/etichnij-kodeks-psihologa-11-28-42-27-03-2019/>
4. Конвенція про права дитини 20 листопада 1989 року. редакція зі змінами, схваленими резолюцією 50/155 Генеральної Асамблеї ООН від 21 грудня 1995 року URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
5. Медянова О.В., Дворніченко Л.Л., Любіна Л.А., Шкраб'юк В.С., Кононенко О.І. Психологічні резильєнтність особистості в умовах війни / Журнал «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»). № 10(28) 2023. С.601-611.DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-10\(28\)-601-611](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-10(28)-601-611)
6. Особистісне професійне зростання: психологічні тренінги : навчальний посібник / за ред. Л.В. Долинської, О.В. Темрук. К. Каравела, 2019. 560 с.
7. Шкраб'юк В.С. Особливості емоційного вигорання психологів. Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції. Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців: тези

доповідей VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції, (Хмельницький, 9–10 квітня 2020. С.125-126.

8. Шкраб'юк В.С. Розвиток soft skills у студентів-психологів. Scientific and pedagogical internship “Pedagogy and psychology: productive interaction in the educational process”: Internship proceeding, February 8 – March 19, 2021. Wloclawek, Republic of Poland : “Baltija Publishing”, 2021. p.132-133.

9. Яблонська Т. М. Питання професійної етики у підготовці майбутніх психологів. *Теорія і практика сучасної психології: реалії й перспективи: зб. Матеріалів Міжнародної наук.-практ. конф.*, Київ, 31 жовтня 2019 р. Київ : Міленіум, 2019. URL:

https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u175/zbirnik_materialiv_konferencii.pdf#page=144

10. Яблонська Т. М., Булатевич Н. М. Етичні виміри діяльності психолога в практиці психологічного консультування. *PSYCHOLOGICAL JOURNAL*. 2018. No5 (15). С. 237-251.

Додаткова література

1. Прищак М. Д., Лесько О. Й. Етика та психологія ділових відносин : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2016. 151 с.

2. Тетяна Дуткевич, Ольга Савицька. Практична психологія: вступ у спеціальності. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 256 с.

3. Особистісна зрілість як проблема сучасної психології. Том 1 : колективна монографія: наук. ред. З. М. Мірошник. Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2019. 220 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua>

2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського: офіційний сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

3. Сайт МОН URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-diyalnosti-psihologichnoyi-sluzhbi-u-sistemi-osviti-v-20222023-navchalnomu-roci>